

KARAMBOUKAFOBE=ESCOLA DETOTS

Rosa Villaplana

GRAMC vol dir Grups de Recerca i Actuacions amb Minories i Treballadors Estrangers de Catalunya, és una associació sense ànim de lucre que posa l'accent en les tasques d'acolliment i de formació bàsica i ocupacional. És ubicada a Girona i té diferents assemblees (Salt, Palafrugell, Llagostera, Cassà, etc.) a Catalunya. Una d'aquestes assemblees és la de Teià. Teià és una població que està situada a la costa del Maresme a 18 km. de Barcelona al costat del Masnou, entre Alella i Premià de Dalt. Actualment té 6.000 habitants i és un dels pobles més rics de Catalunya perquè està esdevenint un dels barris residencials de Barcelona, tot i això té una població immigrant d'un 5% (1,2% subsaharians i la resta d'altres nacionalitats).

La nostra experiència data de l'any 1992 quan la Mima Sant, regidora de Joventut de l'Ajuntament de Teià va proposar un projecte de voluntariat per acollir la comunitat estrangera. El projecte consistia a fer acollida a més de fer a colliment lingüístic en català i castellà o alfabetització amb persones voluntàries que dediquessin una o més hores a la setmana. Davant d'aquesta proposta hi va haver una bona acceptació i es va començar fent una formació per a les persones voluntàries que s'havien adherit al projecte. A l'any següent iniciaven les classes.

KarambouKafoBe que en Mandinga vol dir **escola detots** és el nom d'aquest projecte. Els alumnes eren homes i dones, la majoria procedents de Gàmbia, gairebé tots eren analfabets, l'evolució d'aprenentatge d'algunes dones era més ràpid que la dels homes, això va provocar cert recel entre els homes i vam haver de fer classes per separat. Els homes, la majoria treballaven al camp això feia que de cara al bon temps faltessin molt a les classes i només vam aconseguir que un o dos anessin a una escola d'adults. Per a les dones se'ls va fer diferents tallers independentment de l'acolliment lingüístic i continuaven venint però de forma irregular ja que tenien dificultat per venir perquè tenien nens petits i no podien deixar-los amb ningú. Aleshores va sorgir el voluntariat de joves que guardaven els fills i filles de les nostres alumnes. D'aquí unes estudiants i col·laboradores del Gramc van elaborar i portar a terme el projecte d'una ludoteca intercultural Tulundang. D'aquesta manera les mares podien venir a classes i els nens podien anar a la ludoteca... La ludoteca era oberta al públic i així els nens es relacionaven amb altres nens i nenes i a la vegada coneixien jocs d'arreu del món conjuntament. Encara que teníem subvencions de l'ajuntament, el seu funcionament era voluntari i la gent jove que el portava trobava fèina entre altres indrets i el voluntariat es va acabar i la ludoteca també al cap de quatre anys... però els nens i nenes es feien grans i havien de fer deures i l'escola ens va demanar de la possibilitat de fer-los un reforç escolar... fent classes als homes, a les dones i als fills.

Teià té una Llar d'Infants que és privada i una sola escola pública el CEIP EL CIM que actualment té alumnes, desde P3 fins a Sisè de Primària. Després el alumnes se'n van a l'Institut d'Alella per fer l'ESO i el Batxillerat. Sempre hem tingut molt bona relació amb altres centres, tant amb les direccions com amb els mestres, fins i tot alguns mestres són voluntaris del KarambouKafoBe.

Tots els alumnes que tenim d'origen subsaharià són nascuts aquí a Catalunya, entre la Vall d'Hebró, Can Rutiol' Hospital de Mataró però degut a l'ètnia dels seus pares, els consideren estrangers. Els problemes que presenten bàsicament són: disciplina de treball, (seguir l'agenda, fer els deures quan toca, preparar les avaluacions) l'ordre amb el material (llibres, llibretes, etc) comprensió lectora. De vegades tenim la sensació que no més vénen perquè els ajudem a fer deures, de vegades que no ens sabem prou, d'altres que ens prenen el pèl i d'altres que si tinguéssim una gravadora els registraríem el que diuen perquè és interessantíssim! I allà aboquen tots els seus neguits, les seves dificultats, les seves contradiccions, la seva realitat..

Aquests nens, nenes, nois i noies viuen entre dues cultures, la que viuen a casa i la que veuen fora. En principi això hauria de ser positiu però en general ells no ho digereixen gaire bé. Quan van a casa dels altres amics i veuen on viuen i com viuen ells, el consumisme en què estan immersos, la cultura i els costums de les seves famílies, el paper de les dones...

El curs passat, a l'últim trimestre, l'educador social de l'ajuntament amb qui col·laborem estretament, ens va informar que hi havia un grup de persones voluntàries que els feien el treball de les persones voluntàries que els feien el fer-los un toc d'atenció i vam constatar que realment estaven desmotivats del tot, i ens vam decidir animar perquè els vèiem que estaven en plena edat de la "tonteria" (això com tots els de la seva edat) però que no tenien ganes ni d'estudiar, ni de fer res, la qual cosa vam posar-nos a treballar amb ells.

Com? Primer i el més bàsic vam implicar les seves respectives famílies, i vam anar parlant amb l'institut, estudiant cas per cas per com els podíem motivar i en algunes cas concret, demanant ajuda psicològica i sobretot vigilar les companyies amb qui anaven. Com era d'esperar, els resultats de final de curs novament van ser bons però van notar el toc d'atenció feta l'última hora i en algunes van millorar. Però el que més ens preocupava a tots plegats era en les vacances i vam decidir fer un projecte per a l'any que venia amb l'ajuntament ens va subvencionar:

1. Vam buscar un professor que els fes un repàs de les assignatures que portaven més fluïdes. Un a l'horari de mitja tarda, dos dies a la setmana a cada alumne/asobre total matí.
2. Els dimarts, tres quarts d'horada cadascun feien "Tècniques d'estudi" però que vaser com una mena d'orientació d'estudis, de treball, de xerrada amb una psicopedagoga que de forma voluntària va col·laborar.
3. Els vam buscar una feina simbòlica ja que cap d'ells no té setze anys (cobrant amb espècies) un o dos dies a la setmana, que vaser de treball d'un gran jardí de pollastres, arreglar un jardí, ajudar a la seva mare a fer feines per les vacances, treballar en un hort...
4. Un taller de *cuina* i un de *Punt de creu*, que de forma voluntària, va organitzar una membre del Gramsc, un dia a la setmana, al migdia que anacabaven les classes.
5. Els vam suggerir que s'apuntessin, a les tardes al Casal de Joves que feien uns taller d'Henna i de bijuteria i però novament van voler apuntar-s'hi hiper que ja feien massacoses.

La conclusió la vam escriure ells mateixos en una redacció, i malgrat les seves contradiccions pròpies de l'edat, creiem que el resultat que van expressar, va ser positiu. A final de cada curs, fem una valoració conjunta comparant la de l'escola i la del Karambou, coexposem els nostres dubtes: de les dificultats d'aprenentatge que presenten aquests alumnes, de les mancances i de la desmotivació sobre tot dels més grans, de les alternatives que els donen els centres educatius i de les mancances d'aquests i... fins quin punt hem de fer aquesta funció les ONGs són preguntes que ens fem cada any.

També us preguntareu com valoren els seus pares el Karambou Kafo Be, jo diria que cada vegada millor i que vanevolucionant. El que en principi podria semblar-los una guarderia on els tenien entretinguts i feien els deures, amida que han anat creixent i s'hem anat implicant amb l'escola com per exemple, anar a les reunions, a parlar amb els professors, hem fet de mediadors i la gran majoria veuen importantíssim que els seus fills vagin a l'escola i que ho aprofitin perquè no hagin de fer les feines que ell i els seus fills fan. I quan comencen a tenir els problemes amb els fills adolescents i es veuen tan desbordats (com nosaltres) que un cop de mà dels mestres del Gramsc, la veritat és que el'agraeixen força.

Pel que fa al grup de dones, al principi de tot, dues dones que van començar, motivades per treure's el carnet de conduir va fer que aprenguessin a llegir, a parlar millor i a escriure una mica com no, es van treure el carnet de conduir. Aquest fet ha estat el referent per a les altres dones, que quan han tingut els fills més grans, han demanat venir per aprendre a llegir i a escriure de la mà de dues voluntàries que en principi feien un dia però després han demanat que siguin dos dies, tot sigui pel carnet de conduir! Personalment, penso que s'ha de fer un treball intensiu i d'acompanyament amb les dones, perquè tenen l'autoestima molt baixa i pateixen molt el xoc cultural i els fap atirar l'evolució dels seus fills aquí.

Aquest curs, gràcies al'equip de voluntariat, hem començat amb molta empenya i continuem amb les tècniques o xerrades amb la psicopedagoga, un cop al mes i amb totes aquelles coses que se'ns vagin ocorrent durant el curs que sigui per motivar i estimular l'aprenentatge dels nostres alumnes. L'únic cosa que els demanem, si poden, és que acabin l'ESO.

Com diu la cançó d'en Lluís Llach:

*Venim del Nord, venim del Sud, de terra endins, de mar enrera
darrere hi ha un company, amb les mans esteses, a un
ser, i volem ser per caminar. renllà enllà, ino creiem en les fronteres, si
pervindre alliberat. I caminem per poder*

Potser que la resposta d'aquest Simposi, *Nouvinguts fins quan?* en el nostre cas a Teià, ens l'estandonant les dues noies que han estat alumnes i ara ja són elles les que reforcen? Si més no, tenim l'esperança que sigui així.